

MAT OCH SÖM N FÖR TRÄNING OCH PRESTATION

MARIE GUSTAFSSON

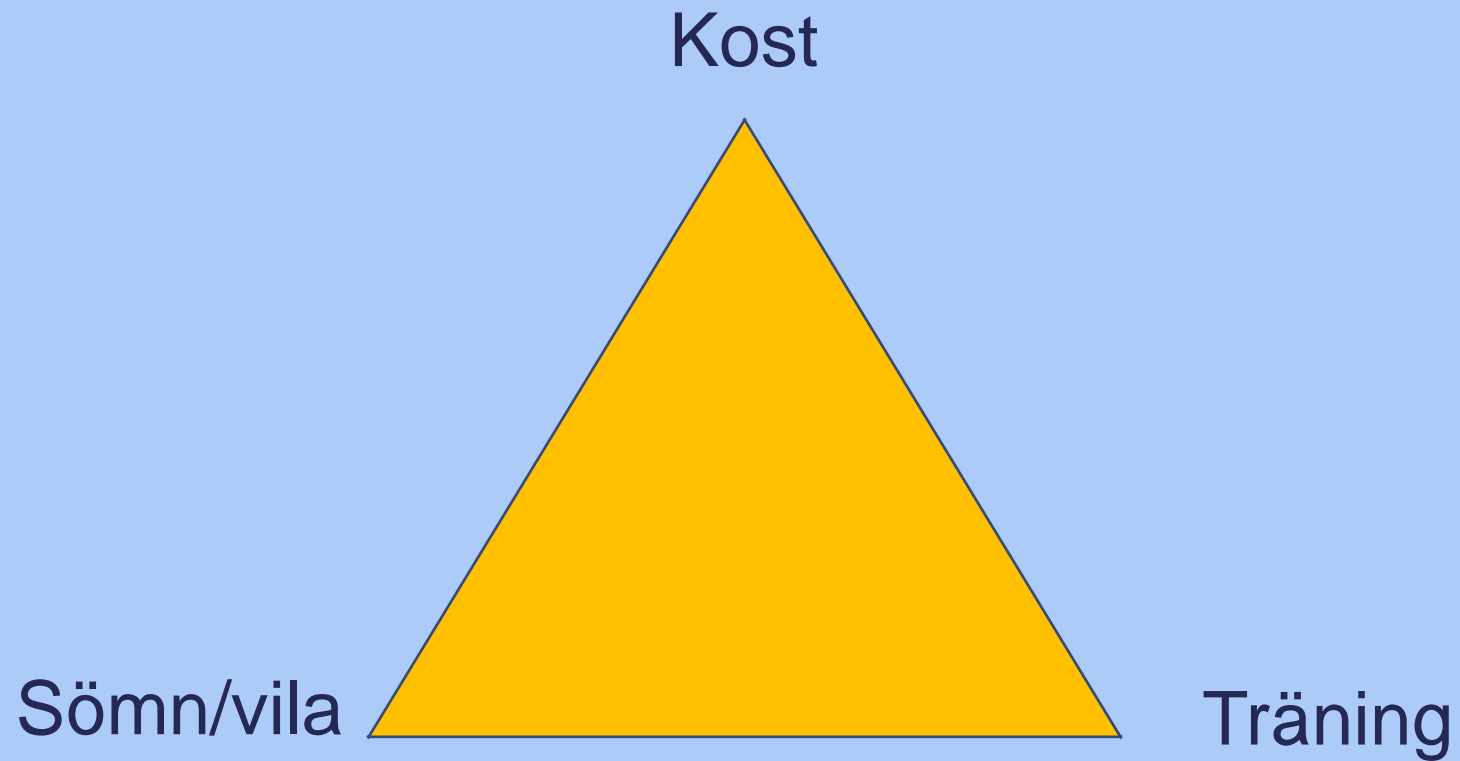
MAT, SÖMN OCH TRÄNING PÅVERKAR DITT RESULTAT

- Hur du mår
- Hur du presterar
- Ditt humör
- Din ork
- Vilka beslut du tar

Vad du gör påverkar hur du mår och hur du mår påverkar vad du gör!

PRESTATIONSTRIANGELN

VILKA VANOR HAR DU?

Hur många åt frukost idag?

Hur många gick och lade sig
senast kl 22 igår?

Hur många brukar äta något
före och efter träning?

VARFÖR ÄR SÖMN VIKTIGT?

VAD HÄNDER I KROPPEN?

- Hjärnan får vila och återhämtning
- Immunförsvaret stärks
- Nya celler och viktiga hormoner bildas

Sov minst 8-9 timmar per natt!

Vakna kl 6 – behöver somna kl 21-22

Vakna kl 7 – behöver somna kl 22-23

VAD LEDER DET TILL?

- Du blir gladare, piggare, starkare och orkar mer
- Du blir bättre på att komma ihåg och lära dig nya saker
- Du får lättare att fokusera och koncentrera dig
- Du klarar stress och krav bättre
- Du får mindre risk att bli ledsen och orolig
- Du håller dig lättare frisk
- Du växer och reparerar skador

DINA MATVAL SPELAR ROLL!

VAD BESTÅR VÅR MAT AV?

- Fett
- Kolhydrater
- Protein
- Vitaminer
- Mineraler
- Vatten

FETT

Behöver vi för att:

- Skydda våra inre organ
- Hålla temperaturen uppe
- Kunna ta upp fettlösliga vitaminer (A, D, E, K)
- Få energi och kunna lagra energi

TVÅ SORTER

MÄTTAT

- Hårt
- Kommer främst från djurriket

OMÄTTAT

- Mjukt
- Kommer främst från växtriket

KOLHYDRATER

Behöver vi:

- Till våra muskler när vi rör på oss
- Som energi till hjärnan

socker

Vitt socker

Läsk
Godis
Kakor

Fruktsocker

Frukt
Bär

Stärkelse

Pasta, ris, potatis,
bröd

Fibrer

- Lite energi
- Mättnad
- Motion insidan

Frukt och grönt
Grovt bröd
Bön & baljväxter

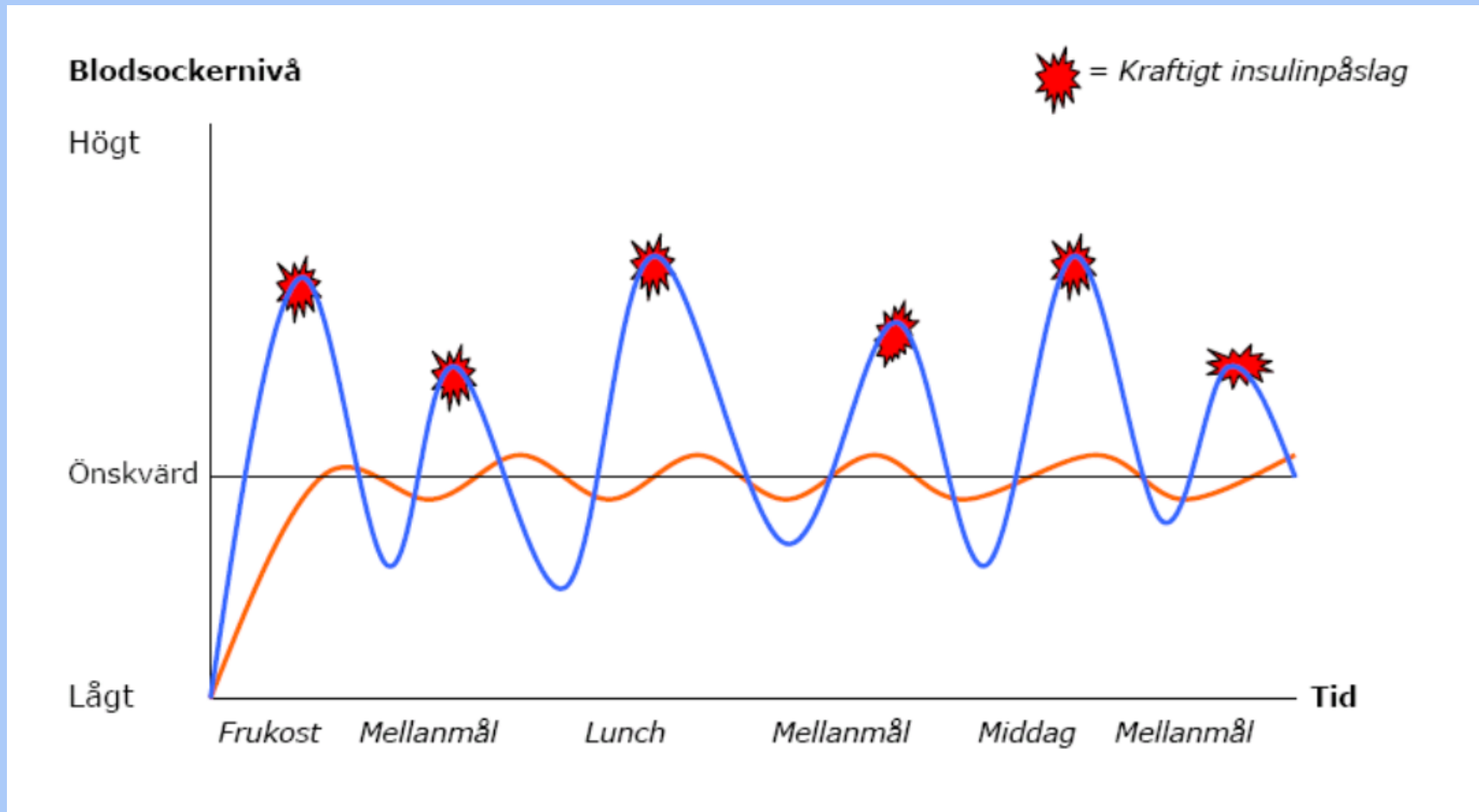

Snabba kolhydrater

Långsamma kolhydrater

TRE GRUPPER

BLODSOCKERKURVAN

Blå = Snabba kolhydrater

Orange = Långsamma kolhydrater

SOCKERFÄLLOR

1 burk

8 st

100 g = ca 12 bitar

18 st

1 burk

11 st

1 burk

12 st

1 flaska

77 st

2 msk O'boy

9 st

1 st

7 st

100g

18 st

1 burk

66 st

3 dl innehåller 5 sockerbitar

7 godisbitar i naturell yoghurt, eller en portion av smaksatt yoghurt? Sockermängden är densamma!

3 dl innehåller 0 sockerbitar

En veckokonsumtion söttad yoghurt (en portion per dag) innebär motsvarande mängd socker som det finns i 150 gram godis.

Läsk och bulle eller en portion mat

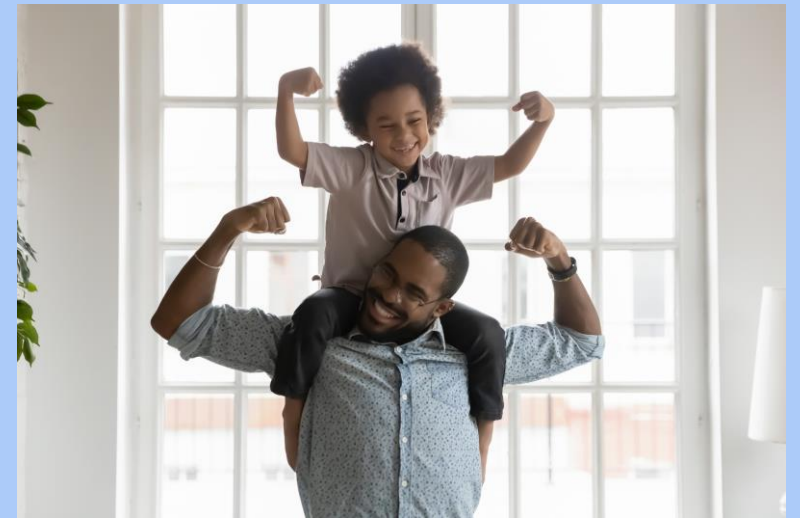
150 g godis eller
allt det andra

PROTEIN

Behöver vi till:

- Reparation och uppbyggnad av våra celler
- Horminbildning
- Blodbildning

PROTEIN

- Kött, fisk, fågel (allt med ögon)
- Mejeriprodukter
- Ägg
- Bön- och baljväxter

Totalt finns det 21 st olika sorters protein!

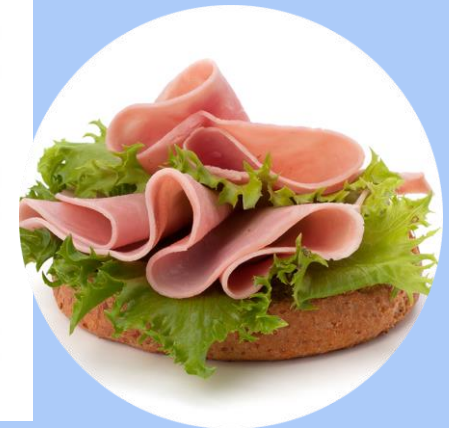
VÄLJ RÄTT

Energi: 203 kcal
Kolhydrater: 16g
Fett: 8,5g
Protein: 20g
Fibrer: 3g

Energi: 220 kcal
Kolhydrater: 35g
Fett: 8g
Protein: 3g
Fibrer: 1,6g

Energi: 350 kcal
Kolhydrater: 65g
Fett: 8,5g
Protein: 25g
Fibrer: 8g

FLER BRA MELLANMÅL

- Ägg
- Smoothie med nötter/frön
- Naturell yoghurt eller fil med muslie
- Keso med bär eller frukt
- Havregrynsgröt
- Bananplättar
- Frukt och grönsaker

VATTEN

Behöver vi för:

- Cellerna – russin
- Transport av näringsämnen i kroppen
- Vårt kylsystem

Hur mycket?

- 1,5-2 liter/dag
- 0,5-1 liter/timmes träning
- Vitt kiss = tillräckligt
- Läsk, saft, te, energidryck, juice osv är inte samma sak. Det kan både ge energi och vara vätskedrivande.

VITAMINER OCH MINERALER

VITAMINER

Behöver vi för att:

- Kroppen ska kunna använda fett, kolhydrater och protein på bästa sätt
- Hålla oss friska, skyddar oss mot gifter

Hur får vi i oss dem?

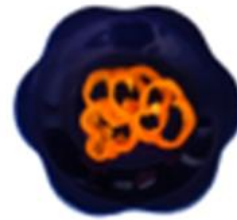
MINERALER

Behöver vi till att:

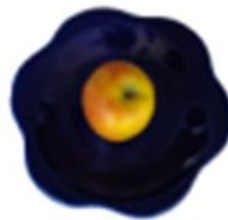
- Transportera syre
- Bilda hormoner
- Bilda ben, tänder mm

HUR MYCKET BÖR VI ÄTA?

frukost

mellanmål

lunch

mellanmål

middag

EN BRA MATDAG!

- 5-6 måltider per dag (var 3:e timma)
- 3 huvudmål (frukost, lunch, middag)
- 2-3 mellanmål (frukt, smörgås, yoghurt, nötter mm)

SAMMANFATTNING

- Sov 8-9 timmar
- Ät alltid före och efter träning eller match
- Fyll på med vatten
- Undvik sockerrika produkter

REFLEKTION

Vilka vanor har du redan som är bra?

Vilken ny vana kan hjälpa dig att må ännu lite bättre och orka ännu mer?

FÖRSLAG PÅ BRA PRODUKTER

BRA BRÖD

RECEPT MELLANMÅL

SMOOTHIES

- Mixa ca 2 dl mjölk eller naturell yoghurt med ½ banan samt 1 dl valfria frysta bär eller frukt
- Toppa gärna din smoothie med nötter, frön eller müsli

Tips! Frys in övermogen banan istället för att slänga den, blir perfekt bas till bland annat smoothies.

Häll i en mindre termos och ta med på matcher, poolspel el läger

KESO ELLER KVARG

- Blanda 1 dl naturell keso eller kvarg med 1 dl valfri frukt eller bär
- Toppa gärna din blandning med kanel, kardemumma, nötter eller frön ex:
 1. Keso/kvarg, äpple, kanel
 2. Keso/kvarg, hallon, kardemumma, mandlar
 3. Keso/kvarg, banan, jordnötssmör

Tips! Lägg i en mindre matlåda och ta med på matcher, poolspel eller läger

RECEPT MELLANMÅL

BANAN PLÄTTAR

- Mosa 1 mogen banan och blanda med 1 ägg, samt en nypa salt. Stek blandningen i lite smör på medelhög temperatur som små plättar
- Ät som dem är eller tillsammans med naturell keso, frukt eller bär.

Tips! Häll smeten i muffinsformar av silicon och ha i lite hallon och grädda i ugnen

TILL DIG SOM FÖRÄLDER

- Det du köper hem och ger ditt barn kommer den att äta och ta med sig till träning/match
- Välj nyckelhålmärkt bröd, müsli eller flinga
- Välj naturella mjölkprodukter så som fil, yoghurt, keso, kvarg och smaksätt med frukt eller bär
- Fyll på med bra långsamma kolhydrater innan träning/match
- Fyll på med bra långsamma kolhydrater och protein efter träning/match